

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
COT OIRSCHOT/EOT OIRSCHOTSE HEIDE

221-42
10 mei 1989

CIP-GEGEVENS KONINKLIJKE BIBLIOTHEEK, DEN HAAG

Advies

Advies voor richtlijnen voor de inhoud van het
milieu-effectrapport herinrichting militair oefenterrein
Oirschot (COT/EOT) / [Commissie voor de
Milieu-effectrapportage]. - Utrecht : Commissie voor de
Milieu-effectrapportage
ISBN 90-5237-041-9
SISO 614.62 UDC [504.064.2:355.74](492.936)
Trefw.: milieu-effectrapportage ; Oirschot / militaire
oefenterreinen ; Oirschot

commissie voor de milieu-effectrapportage

Aan de Staatssecretaris van Defensie
J. van Houwelingen
Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

uw kenmerk
MG89/1790
onderwerp
Advies voor richtlijnen
COT/EOT Oirschot

uw brief
10 maart 1989

ons kenmerk
U398-89/Ro/Ae/221-44
utrecht,
9 mei 1989

Met bovengenoemde brief verzocht U de Commissie voor de milieu-effectrapportage advies uit te brengen over de richtlijnen voor de inhoud van het op te stellen milieu-effectrapport (MER) ten behoeve van de inrichting van het COT Oirschot en het EOT Oirschotse Heide.

Overeenkomstig artikel 4ln, eerste lid van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm) bied ik U hierbij het advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage aan. Voor de inhoud van het advies verwijs ik kortheidshalve naar de samenvatting, waarin de belangrijkste punten uit het advies zijn bijeengebracht.

Daarnaast vraag ik Uw aandacht voor het volgende:

1. De begrenzing van het COT

In het Structuurschema Militaire Terreinen (SMT deel e, blz. 20) is de exacte locatie van het COT Oirschot neergelegd. In het Uitwerkingsplan Militaire Terreinen van het streekplan Midden- en Oost Brabant is deze begrenzing aangepast; in het noordwesten van het terrein is een gedeelte toegevoegd (in de startnotitie aangeduid als E') om zodoende een gedeelte aan de zuidwestzijde, dat belangrijke natuurwaarden heeft, als militair terrein af te kunnen stoten.

Tussen het genoemde Uitwerkingsplan en de startnotitie is er echter ten aanzien van een tweetal kleine deelgebieden enige onduidelijkheid gebleven. In het zuiden is in de startnotitie een gebiedje, aangeduid als D' op blz. 5, in de alternatieven betrokken, zolang geen zekerheid is verkregen over een toe te voegen gebied in het noorden. Voortgaand overleg hieromtrent lijkt noodzakelijk. Bovendien is in het noordwesten nog een gedeelte "te verwerven terrein" (in de startnotitie aangeduid als E") aan het studiegebied toegevoegd. Ook dit is niet overeenkomstig de in het SMT en het Uitwerkingsplan aangeduide omvang van het gebied.

Het MER zal omtrent deze planologische situatie duidelijkheid moeten verschaffen. Dit is, gezien de natuurwaarden van het gedeelte D', onder andere van belang bij het formuleren van het meest milieuvriendelijke alternatief.

2. Inventarisatie van de avifauna

In 1980 is de avifauna (met name de broedvogels) van de Oirschotse Heide geïnteriseerd. Mede omdat de situatie met betrekking tot de broedvogelstand sedert 1980 is veranderd, wordt in verband met de voorgenomen inrichting van het oefenterrein een bijstelling van deze inventarisatie wenselijk geacht. Hiertoe is reeds in 1987 door de directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant bij de projectgroep COT Oirschot een verzoek ingediend. Ook in diverse inspraakreacties wordt om bijstelling of een nieuwe inventarisatie verzocht.

De Commissie is van oordeel dat in de aanvullende inventarisatie van de avifauna met name aandacht besteed zou moeten worden aan een aantal soorten die specifiek zijn voor open en halfopen zandige heideterreinen. Tevens zou daarbij een indruk moeten worden verkregen van de invloed van bestaande activiteiten op het broedsucces van de onderzochte soorten.

3. Gebruik en beheer van de terreinen

Behalve de inrichting van het oefenterrein zullen ook het gebruik en het beheer van invloed zijn op optredende milieugevolgen. De Commissie is van mening dat een beschrijving van het te voeren beheer, zowel ten behoeve van het militaire gebruik als ten behoeve van natuurontwikkeling van belang is voor de beoordeling van de milieugevolgen. Ook het gebruik van het terrein door de oefenende eenheden en het toezicht daarop zullen in het MER moeten worden beschreven. Daarbij zal tevens moeten worden aangegeven welke andere instanties dan Defensie hierbij nog betrokken zijn en welke afspraken er tussen deze instanties zijn gemaakt dan wel zullen worden gemaakt met betrekking tot het beheer, onderhoud en toezicht.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik heeft gemaakt van haar advies.

Dr. H. Cohen,
voorzitter.

2. Inventarisatie van de avifauna

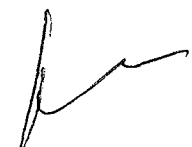
In 1980 is de avifauna (met name de broedvogels) van de Oirschotse Heide geïnventariseerd. Mede omdat de situatie met betrekking tot de broedvogelstand sedert 1980 is veranderd, wordt in verband met de voorgenomen inrichting van het oefenterrein een bijstelling van deze inventarisatie wenselijk geacht. Hiertoe is reeds in 1987 door de directie Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant bij de projectgroep COT Oirschot een verzoek ingediend. Ook in diverse inspraakreacties wordt om bijstelling of een nieuwe inventarisatie verzocht.

De Commissie is van oordeel dat in de aanvullende inventarisatie van de avifauna met name aandacht besteed zou moeten worden aan een aantal soorten die specifiek zijn voor open en halfopen zandige heideterreinen. Tevens zou daarbij een indruk moeten worden verkregen van de invloed van bestaande activiteiten op het broedsucces van de onderzochte soorten.

3. Gebruik en beheer van de terreinen

Behalve de inrichting van het oefenterrein zullen ook het gebruik en het beheer van invloed zijn op optredende milieugevolgen. De Commissie is van mening dat een beschrijving van het te voeren beheer, zowel ten behoeve van het militaire gebruik als ten behoeve van natuurontwikkeling van belang is voor de beoordeling van de milieugevolgen. Ook het gebruik van het terrein door de oefenende eenheden en het toezicht daarop zullen in het MER moeten worden beschreven. Daarbij zal tevens moeten worden aangegeven welke andere instanties dan Defensie hierbij nog betrokken zijn en welke afspraken er tussen deze instanties zijn gemaakt dan wel zullen worden gemaakt met betrekking tot het beheer, onderhoud en toezicht.

De Commissie hoopt met dit advies een constructieve bijdrage te hebben geleverd aan de totstandkoming van de richtlijnen voor de inhoud van het MER. Zij zal gaarne vernemen op welke wijze U gebruik heeft gemaakt van haar advies.

Dr. H. Cohen,
voorzitter.

ADVIES VOOR RICHTLIJNEN
VOOR DE INHOUD VAN HET MILIEU-EFFECTRAPPORT
HERINRICHTING MILITAIR OEFENTERREIN OIRSCHOT (COT/EOT)

Advies op grond van artikel 41n, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Regelen met betrekking tot milieu-effectrapportage) inzake de richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport ten behoeve van de inrichting van het compagniesoefenterrein (COT) Oirschot en het eenheidsoefenterrein (EOT) Oirschotse Heide;

uitgebracht aan het Ministerie van Defensie door de Commissie voor de milieu-effectrapportage, namens deze,

de werkgroep m.e.r. herinrichting militair
oefenterrein Oirschot,

de secretaris,

mr. E. van Rosmalen

de voorzitter,

dr. H. Cohen

Utrecht, 10 mei 1989

INHOUDSOPGAVE

	<u>Pagina</u>
1. INLEIDING	1
2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES	2
3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER	5
4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL	5
4.1 Probleemstelling	5
4.2 Doel van het voornemen	7
5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN	8
5.1 Algemeen	8
5.2 De voorgenomen activiteit	8
5.3 Referentiekader	10
5.4 Alternatieven	10
5.5 Nadere milieu-beschermende maatregelen	13
5.6 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast	13
6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN	14
7. BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIK- KELING VAN DAT MILIEU	15
7.1 Algemeen	16
7.2 Abiotische factoren: (geo)hydrologie, geomorfologie en bodem	16
7.3 Biotische factoren	17
7.3.1 Flora en vegetatie	17
7.3.2 Fauna	17
7.4 Bodemgebruik	17
7.5 Landschap	17
7.6 Archeologie en historisch-geografische kenmerken	17
7.7 Geluid	17
8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU	18
8.1 Algemeen	18
8.2 Abiotische factoren: (geo)hydrologie, geomorfologie en bodem	19
8.3 Biotische factoren	19
8.3.1 Vegetatie	19
8.3.2 Fauna	19
8.4 Landschap	20
8.5 Archeologie en historische geografie	20
8.6 Geluid en trillingen	20
8.7 Overige en indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten	21
9. VERGELIJKING VAN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN VAN HET MILIEU MET DE BESCHREVEN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU VAN ELK VAN DE IN BESCHOUWING GENOMEN ALTERNATIEVEN	22
10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE,	23
11. SAMENVATTING VAN HET MER	23

BIJLAGEN

1. Openbare bekendmaking door het Ministerie van Defensie in de Staatscourant nr. 50 van 10 maart 1989.
2. Brief van de staatssecretaris van Defensie (kenmerk MG89/1790) d.d. 10 maart 1989, waarmee de Commissie voor de milieu-effectrapportage in de gelegenheid wordt gesteld om advies uit te brengen.
3. Samenstelling van de werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage, die het advies opstelde.
4. Lijst van inspraakreacties.

1. INLEIDING

In het Structuurschema Militaire Terreinen (deel d, regeringsbeslissing) is bepaald dat bij Oirschot een compagniesoefenterrein met EOT- en OOT-medegebruik (verder in dit advies aangeduid met COT) zal worden ingericht en op het oostelijk deel van de Oirschotse Heide een eenheidsoefenterrein met OOT-medegebruik (verder in dit advies aangeduid als EOT).

Gezien de ligging van het EOT ten opzichte van het COT zullen de inrichtingsplannen voor beide oefenterreinen in onderlinge relaties worden beschouwd. Het EOT krijgt om die reden een plaats in het milieu-effectonderzoek.

Voor de inrichting van het COT en het EOT zal door het Ministerie van Defensie een inrichtingsplan worden vastgesteld. Op 13 maart 1989 is door het Ministerie van Defensie de procedure gestart ten behoeve van de besluitvorming over dit inrichtingsplan. In deze procedure worden de regels met betrekking tot milieu-effectrapportage uit de Wet algemene bepalingen (Wabm) toegepast.

De bekendmaking van de start van de milieu-effectrapportage (m.e.r.) vond op 10 maart 1989 plaats in de Staatscourant en een aantal nieuwsbladen (bijlage 1). Per brief van 10 maart 1989 (bijlage 2) verzocht de Staatssecretaris van Defensie de Commissie voor de milieu-effectrapportage om overeenkomstig de bepalingen van de Wabm te adviseren over de richtlijnen met betrekking tot de inhoud van het door de initiatiefnemer (de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen, directie Zuidwest-Nederland) op te stellen milieu-effectrapport (MER).

Dit advies is opgesteld door een werkgroep uit de Commissie voor de m.e.r. De samenstelling van deze werkgroep is gegeven in bijlage 3. De werkgroep treedt op namens de Commissie en wordt daarom verder in dit advies "de Commissie" genoemd.

Het doel van het voorliggende advies van de Commissie is de milieu-aspecten van de voorgenomen inrichting, het gebruik en het beheer van het COT en het EOT af te bakenen en de gewenste inhoud van het MER aan te geven.

Bij de opstelling van het advies zijn alle via het bevoegd gezag ontvangen adviezen, commentaren en opmerkingen die schriftelijk werden ingebracht (zie bijlage 4), in beschouwing genomen. Voor zover deze reacties betrekking hebben op milieu-aspecten van de activiteit, werden zij in dit advies verwerkt. Waar dit expliciet het geval is, wordt door middel van een voetnoot naar het betreffende deel van de reactie verwezen.

Het advies is samengesteld in volgorde van de onderwerpen die een MER volgens artikel 41j van de Wabm ten minste moet bevatten. De belangrijkste aandachtspunten zijn bijeengebracht in de samenvatting (hoofdstuk 2).

2. SAMENVATTING VAN HET ADVIES

De Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen in de regio Zuid-West Nederland van het Ministerie van Defensie heeft het voornemen conform het Structuurschema Militaire Terreinen (SMT) nabij Oirschot een compagnies-oefenterrein (COT) met EOT- en OOT-medegebruik, en een EOT (met OOT-medegebruik) in te richten.

Ten behoeve van de vaststelling van het inrichtingsplan wordt een milieu-effectrapportage (m.e.r.) uitgevoerd. Het doel van het onderhavige advies van de Commissie voor de milieu-effectrapportage is de milieu-aspecten van de voorgenomen inrichting, het gebruik en het beheer van het COT/EOT af te bakenen en de gewenste inhoud van het door de Dienst Gebouwen, Werken en Terreinen op te stellen milieu-effectrapport (MER) aan te geven.

Het advies van de Commissie is opgezet in volgorde van de onderwerpen die een MER ten minste moet bevatten volgens artikel 41j van de Wet algemene bepalingen milieuhygiëne (Wabm).

De belangrijkste punten van het advies worden hieronder samengevat.

Vorm en presentatie van het MER (hoofdstuk 3)

Het MER kan worden opgesteld als afzonderlijk document of als onderdeel van het ontwerp-inrichtingsplan. In het laatste geval dient de herkenbaarheid van het MER-gedeelte te worden gewaarborgd.

De milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven zullen overzichtelijk moeten worden gepresenteerd. Achtergrondgegevens kunnen in bijlagen worden opgenomen. Indien bij de opstelling van het MER wordt afgeweken van de richtlijnen, dient dit duidelijk gemotiveerd te worden aangegeven.

Probleemstelling en doel (hoofdstuk 4)

Het MER dient aan de volgende aspecten aandacht te besteden:

- de achtergrond en de voorgeschiedenis van de aanwijzing van Oirschot als COT/EOT;
- de daarbij gehanteerde selectiecriteria;
- mogelijke toekomstige ontwikkelingen in de oefentechnische behoefte van de krijgsmacht; zullen dergelijke ontwikkelingen inpasbaar zijn in de voorgenomen inrichting?;
- recreatief medegebruik van het terrein na inrichting als COT/EOT;

De voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven (hoofdstuk 5)

Het MER dient aan de volgende aspecten aandacht te besteden:

- wijze van inrichting, gebruik en beheer van het terrein voor militaire doeleinden en eventueel recreatief medegebruik;
- beschrijving van alternatieven die worden overwogen. In ieder geval behoren hiertoe het nulalternatief (referentiekader), locatie-, inrichtings-, gebruiksalternatieven met milieubeschermdende maatregelen, en het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast (het zogeheten meest milieuvriendelijke alternatief);

- mate waarin en wijze waarop bij de uitwerking van de alternatieven het programma van oefentechnische eisen voor de inrichting, het gebruik en het beheer van het terrein in overeenstemming kan worden gebracht met de in de startnotitie door de initiatiefnemer verwoorde intentie om dat op zodanige wijze te doen dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de in en om het terrein aanwezige natuur- en milieuwaarden;
- de inrichtingsalternatieven moeten worden uitgewerkt in verband met de verdeling, de ligging, de grootte, de indeling van de hoofdelementen en overgangsgebieden en in de relatie tot de landschappelijke en ecologische hoofdstructuren van het gebied;
- nadere milieubescherpende maatregelen die worden overwogen.

Besluitvorming (hoofdstuk 6)

Aangegeven moet worden hoe de besluitvorming over de activiteit zal verlopen en voor welk besluit het MER wordt opgesteld. Daarnaast zal aandacht moeten worden besteed aan reeds bestaande besluiten, beleidsvoornemens en -uitspraken, die randvoorwaarden kunnen stellen aan of beperkingen kunnen opleggen aan de besluitvorming. Ook zal een overzicht moeten worden gegeven van besluiten die nog moeten worden genomen om het oefenterrein te kunnen realiseren.

De bestaande toestand van het milieu en de te verwachten ontwikkeling van het milieu (hoofdstuk 7)

- de omvang van het studiegebied kan per milieu-aspect variëren en omvat die gebieden waar meetbare of bespeurbare milieuveranderingen kunnen worden verwacht ten gevolge van de uitvoering van de voorgenomen activiteit of een van de alternatieven;
- de bestaande toestand van het milieu dient te worden beschreven voor zover die toestand van belang is voor de voorspelling van de te verwachten milieugevolgen.
- de volgende aspecten verdienen bij dit onderdeel van het MER de aandacht: abiotische kenmerken (geomorfologie, bodem, grondwater, ontwikkelingspotenties), biotische kenmerken (vegetatie, fauna, functies van het gebied), bodemgebruik, landschap, geluidsaspecten, archeologie en historische geografie.

Gevolgen voor het milieu (hoofdstuk 8)

- aangegeven moet worden welke voorspellingsmethoden en -modellen zijn gebruikt;
- in hoofdstuk 8 van het advies wordt ingegaan op de te verwachten effecten per milieu-aspect. Bij de behandeling van deze gevolgen per milieu-aspect zal ook gelet moeten worden op de onderlinge afhankelijkheid van en de samenhang tussen de onderscheiden milieu-aspecten.
- de gevolgen moeten worden beschreven aan de hand van de in het kader van hoofdstuk 7 behandelde milieu-aspecten. Ook zullen de indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten moeten worden beschreven.

Vergelijking van de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de in beschouwing genomen alternatieven (hoofdstuk 9)

De gevolgen voor het milieu van de verschillende alternatieven en de voorgenomen activiteit moeten met elkaar worden vergeleken. De normen en streefwaarden van het milieubeleid alsmede de kaders van de ruimtelijke ordening moeten bij deze vergelijking worden betrokken.

Een overzicht van leemten in kennis, evaluatie achteraf (hoofdstuk 10)

Aangegeven moet worden in hoeverre onzekerheden en onnauwkeurigheden zijn blijven bestaan in voorspellingsmethoden, gebruikte gegevens en in te verwachten milieugevolgen.

Eveneens dient te worden vermeld wat de betekenis van deze leemten is voor de besluitvorming.

Het MER zal eveneens een aanduiding van het (door het bevoegd gezag op te stellen) evaluatieprogramma kunnen bevatten.

Een samenvatting van het MER (hoofdstuk 11)

De hoofdpunten uit het MER zullen in de samenvatting moeten worden gepresenteerd.

3. VORM EN PRESENTATIE VAN HET MER

In verband hiermee beveelt de Commissie het volgende aan:

- het is wenselijk het MER beknopt van opzet te houden en de inhoud te beperken tot die informatie, die relevant is voor het te nemen besluit (vaststelling van het inrichtingsplan);
- het rapport dient te worden voorzien van een samenvatting die goed op de inhoud is afgestemd. Het is aan te raden belangrijke leemten in kennis in deze samenvatting aan te geven;
- de milieugevolgen van de voorgenomen activiteit en de alternatieven moeten overzichtelijk worden weergegeven. Daarbij dienen te sterke vereenvoudigingen enerzijds en slechts voor ingewijden toegankelijke vaktaal anderzijds te worden vermeden;
- het MER kan worden opgesteld als een op zichzelf staand document, maar het kan ook deel uitmaken van een ontwerp-inrichtingsplan. In het laatste geval zal het MER wel afzonderlijk herkenbaar moeten zijn;
- in het MER dient te worden ingegaan op relevante vragen over het project, zoals die uit de inspraak naar voren zijn gekomen;
- indien wordt afgeweken van de vastgestelde richtlijnen dient daarvoor een duidelijke motivering te worden gegeven;
- het verdient aanbeveling om achtergrondgegevens (die conclusies, voorspellingen en keuzes onderbouwen) niet in het MER zelf te vermelden, maar in bijlagen op te nemen. Achtergrondgegevens die noch in het MER, noch in bijlagen zijn opgenomen, dienen wel beschikbaar te zijn voor geïnteresseerden. In het MER en in eventuele bijlagen dient daarnaar dan te worden verwezen;
- een verklarende begrippenlijst, een lijst van gebruikte afkortingen en een literatuurlijst bevorderen de leesbaarheid van het MER; het is aan te bevelen dergelijke lijsten op te nemen.

4. PROBLEEMSTELLING EN DOEL.

Het MER bevat ten minste: *een beschrijving van hetgeen met de voorgenomen activiteit wordt beoogd* (art. 41j, lid 1, sub a van de Wabm).

4.1 Probleemstelling

De plaatsaanduidingen van het COT en het EOT zijn blijkens het gestelde in het SMT exact (blz. 14), dat wil zeggen dat over de locatie van het COT/EOT in principe geen besluiten hoeven te worden genomen. Wel zal over de begrenzing van het COT een besluit moeten worden genomen. Het MER zal hieromtrent duidelijkheid moeten verschaffen, dit onder andere

in verband met het meest milieu-vriendelijke alternatief (zie par. 5.5). Zie ook paragraaf 5.4 en hoofdstuk 6.[1].

In het MER zal het besluit in het structuurschema Militaire Terreinen tot inrichting van een COT en een EOT in het betreffende gebied met de achtergronden en het gehele selectieproces, dat geleid heeft tot deze keuzen, duidelijk uiteengezet moeten worden.

De globale locatiekeuze alsook de milieu-overwegingen die daarbij een rol hebben gespeeld worden door de Commissie als een gegeven beschouwd. Zie echter voor wat betreft de precieze begrenzing hierboven. Daarmee rekening houdend dienen in het MER de gebiedskenmerken van de gekozen locaties te worden geplaatst tegenover de criteria en eisen die voor een COT en een EOT worden gehanteerd.

Het gebied is gelegen in een Grote Landschapseenheid[2]. Daarvoor geldt: "Ruimtelijke ingrepen waarvoor het Rijk (mede)verantwoordelijkheid draagt en die het algehele karakter en de samenhang en de waarden van de Grote Landschapseenheid aantasten, worden niet dan in geval van een zwaarwegend maatschappelijk belang in uitvoering genomen. De aanwezigheid van zodanige belangen zal door het Rijk via daartoe bestaande afwegingskaders en procedures worden vastgesteld. Tevens moet worden nagegaan of aan deze belangen redelijkerwijs niet òf op andere wijze òf elders kan worden tegemoetgekomen. Als op grond hiervan wordt besloten dergelijke ingrepen aan activiteiten desalniettemin te laten plaatsvinden, zullen bij planvorming en uitvoering de kenmerken en waarden van natuur en landschap door een zorgvuldige inpassing zo goed mogelijk in acht worden genomen. Daarbij zal dan tevens aan de ontwikkeling van de kwaliteit van natuur en herstel van het landschap grote aandacht worden geschonken."

In hoeverre sprake was van een zwaarwegend maatschappelijk belang van het project, is door het bevoegd gezag reeds beoordeeld. Het MER zal de gronden waarop deze beoordeling heeft plaatsgevonden, moeten aandragen. Hierbij dient de behoefte aan terreinen voor oefeningen op eenheids- en compagniesniveau in Noord-Brabant te worden aangegeven, alsook het aandeel dat Oirschot daarin moet leveren, met de opgave van de herkomst van manschappen en voertuigen.

Blijkens het op het streekplan Midden- en Oost Brabant gebaseerde Uitwerkingsplan Militaire Terreinen dienen bij de inrichting van een COT en een EOT eventueel aanwezige natuurlijke, landschappelijke en/of cultuurhistorische waarden in acht te worden genomen. Ook moet, waar mogelijk, het recreatief medegebruik worden geregeld. Uit het MER zal naar voren moeten komen hoe hieraan concreet gestalte is te geven bij de verschillende inrichtings-, beheers- en locatie-alternatieven en hoe

1 Zie over de begrenzing ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 4.

2 Zie onder andere het Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud, Tweede Kamer, zitting 1980-1981, 16 820, nrs. 1-2, blz. 165, en het Streekplan Midden- en Oost Brabant, 1985.

het meest milieuvriendelijke alternatief gestalte kan worden gegeven. In dit verband wil de Commissie wijzen op enkele inspraakreacties[3], waarin wordt aangegeven dat onderzocht dient te worden of er mogelijkheden zijn de oefenterreinen op aangrenzende landbouwgronden te situeren.

In het MER behoort ook de aard en de mate van waarschijnlijkheid te worden aangegeven van ontwikkelingen in de oefentechnische behoefte van de krijgsmacht, die van invloed kunnen zijn op de voorgenomen activiteit. In dit verband valt onder andere te denken aan ontwikkelingen, waarbij de inzet van helicopters (bijvoorbeeld de binnenkort door de krijgsmacht aan te schaffen anti-tankhelicopters) en/of vliegtuigen zal kunnen veranderen en verder bijvoorbeeld ook aan een groeiende behoefte aan nachtelijke oefeningen als gevolg van technologische ontwikkelingen. Ook dient te worden aangegeven of en in hoeverre oefenactiviteiten met betrekking tot bodemgebruik zullen kunnen verminderen door toepassingen uit de voortgaande ontwikkelingen van simulatietechnieken.

De probleemstelling zal duidelijk moeten maken of bij de voorgenomen inrichting van het terrein volgens de nu geldende inzichten rekening is gehouden met een mogelijke inpassing van dergelijke en andere nieuwe ontwikkelingen, of dat een sterke verandering in de oefentechniek aanleiding zou kunnen geven tot een aanpassing van de inrichting.

4.2 Doel van het voornemen

Uit de hiervoor aangeduide probleemstelling moet in het MER het doel van het project worden afgeleid met betrekking tot de totale oefenbehoefte aan een geïntegreerd COT-, EOT- en OOT-gebruik (COT Oirschot), en geïntegreerd EOT- en OOT-gebruik (EOT Oirschotse Heide) als ook het eventuele recreatieve medegebruik van het terrein. Verder zal uit de beschrijving van het doel moeten blijken wat de aard en spreiding is van het gebruik in de tijd (dag, nacht, seizoen) met de bijbehorende intensiteit (aantallen voertuigen en manschappen) die wordt gehanteerd als ontwerpgrondslag voor de voorgenomen inrichting van het COT en het EOT. Dit staat in verband met de hiervoor in de probleemstelling gesignaleerde mogelijke toekomstige veranderingen in de oefentechnische behoefte van de krijgsmacht.

In het MER zal het programma van eisen, dat het Ministerie van Defensie stelt aan een terrein voor COT-oefeningen met medegebruik voor EOT- en OOT-oefeningen, resp. een terrein voor EOT-oefeningen met OOT-medegebruik, moeten worden aangegeven.

Aan de hand van de formulering van het doel dienen terrein-eisen te worden aangegeven waaraan de alternatieven en varianten kunnen worden getoetst, die in het ontwerp-inrichtingsplan en het MER worden uitgewerkt.

3 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 5 en 7.

5. DE VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN DE REDELIJKERWIJS IN BESCHOUWING TE NEMEN ALTERNATIEVEN

Het MER bevat ten minste: *een beschrijving van de voorgenomen activiteit en van de wijze waarop zij zal worden uitgevoerd, alsmede van de alternatieven daarvoor, die redelijkerwijs in beschouwing dienen te worden genomen* (art. 41j, lid 1, sub b van de Wabm).

5.1 Algemeen

In het MER moeten de voorgenomen activiteit en de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven worden beschreven en uitgewerkt. De initiatiefnemer kan in het MER al een voorkeur uitspreken voor één van deze alternatieven. Daarnaast is het ook mogelijk dat het MER volstaat met de presentatie van een aantal gelijkwaardige alternatieven. De keuze uit een van deze alternatieve oplossingen wordt in dat geval gemaakt in het verdere verloop van de besluitvorming mede op basis van de in het MER gepresenteerde milieu-overwegingen en de beoordeling daarvan.

5.2 De voorgenomen activiteit

Bij de beschrijving van de voorgenomen activiteit met al zijn deel-ingenrepen en activiteiten zal een onderscheid moeten worden gemaakt naar de inrichting, het gebruik en het beheer van het gebied als militair oefenterrein.

In de beschrijving van de inrichting van het terrein verdienen de volgende punten de aandacht:

- de gewenste omvang en indeling van de terreinen voor COT-, EOT- en OOT-gebruik, resp. EOT- en OOT-gebruik met verzamelgebieden, afwachtingsgebieden, uitgangsstellingen, banenstelsel, vrij berijdbaar gedeelte ("free for all"), overgangsgebieden inclusief verdedigingsopstellingen en een rondbaan met toegangspunten, laad- en losplaatsen en spuitplaats, alsmede de onderlinge verhouding en locatie van al deze inrichtingselementen.
- de aard en de plaats van de ingrepen die de voorgestelde inrichting mogelijk moeten maken onder andere diepploegen, egaliseren, ontwatering, kappen, aanplanten, inzaaien e.d. Indien bos dient te worden gekapt dient tevens te worden aangegeven op welke wijze aan de plicht tot herplant (op grond van de Boswet) zal worden voldaan.
- de tracékeuze en aanleg van een wegverbinding ter vervanging van de af te sluiten Wintelresedijk (zie ook onder 5.3);
- bepaalde voorzieningen die tijdens de inrichting getroffen zouden moeten worden om recreatief medegebruik en andere vormen van medegebruik mogelijk te maken[4].

4 Zie ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 6, 13, 18, 19.

Het gebruik van de terreinen dient te worden uitgewerkt. Aandachtspunten daarbij zijn:

- de verschillende typen oefeningen die op het gehele terrein of delen daarvan zullen plaatsvinden uitgesplitst naar COT-, EOT- en OOT-gebruik en de aantallen deelnemende manschappen, voertuigen[5], heli-copters en de bijbehorende ingrepen zoals het af- en opladen van rupsvoertuigen, het berijden en betreden, vergravingen voor verdedigingsopstellingen, uitgangsstellingen, het afschieten van "losse flodders";
- de te verwachten uitstoot aan milieubelastende stoffen door uitlaatgassen;
- het inrichten van een bivak, latrines; afweging van voor- en nadelen van een permanente sanitaire voorziening (septic tank of aangesloten op riolering) op de bivakplaats in verzamelgebied(en) ten opzichte van tijdelijke latrines[6], dit in verband met beschermde zones drinkwaterwingebieden in de omgeving; indien aan de noordwest-zijde een horecavoorziening wordt aangebracht[7], zou overwogen kunnen worden dit te combineren met latrines;
- het mogelijke medegebruik van het terrein;
- de verkeerssituatie en de verkeersintensiteit op en in de omgeving van het oefenterrein; met name dient in dit verband aandacht te worden besteed aan de aan het openbaar verkeer te onttrekken Wintelresedijk.

Het MER zal een overzicht moeten geven van de beheersmaatregelen. Hierbij kan worden gedacht aan:

- . milieuhygiënisch beheer: het verzamelen en verwijderen van afval en andere restanten (bijvoorbeeld olieresten), het legen van latrines;
- . beheer van de voorzieningen: onderhoud van wegen en paden, van recreatieve voorzieningen, bebording e.d.;
- . beheer van de begroeiing: bosbeheer, beheer natuurlijke begroeiingen, tegengaan van verstuiwing door inzaaien en/of bemesten, etc.

Toezicht tijdens het gebruik, controle op de naleving en evaluatie van de feitelijke effecten zijn een noodzakelijke aanvulling op deze maatregelen.

Het moet aannemelijk worden gemaakt dat het beheer ten behoeve van het milieu niet ondergeschikt wordt gemaakt aan dat van de operationele doeleinden; in dit verband is het van belang in het MER aan te geven in hoeverre de beheerseenheden ten opzichte van de gebruikers onafhankelijk zijn. Als ten behoeve van het gebruik, beheer en onderhoud van het terrein derden zullen worden ingeschakeld, dient het MER aan te geven welke afspraken hierover zijn of zullen worden gemaakt tussen de betrokken instanties.

5 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 16.

6 Zie ook bijlage 4, inspraakreactie nr. 1, 7.

7 Zie ook het Advies Openluchtrecreatie, bladzijde 7 (uitgebracht aan de projectgroep COT-Oirschot door het Consulentenschap Openluchtrecreatie van het Ministerie van Landbouw en Visserij, december 1988).

5.3 Referentiekader

De situatie waarin de voorgenomen activiteit tot inrichting van een COT en een EOT niet zou plaatsvinden en waarbij de huidige bestemmingen van (de delen van) het gebied in wezen niet zouden veranderen, kan worden beschouwd als een nulalternatief. Uit de regeringsbeslissing van het SMT over de inrichting van een COT bij Oirschot en een EOT op de Oirschotse Heide, volgt dat het nulalternatief geen redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatief is. Dit betekent dat de nulsituatie en de ontwikkeling van het milieu, als de voorgenomen activiteit niet zou worden ondernomen, slechts beschouwd kunnen worden als referentiekader met betrekking tot de alternatieven en varianten, die wel aan het gestelde doel beantwoorden.

Bij de beschrijving van de referentiesituatie moeten de huidige en toekomstige situatie als volgt worden onderscheiden:

- de bestaande situatie inclusief het huidig militair gebruik naar aard en intensiteit;
- de wijze waarop het gebied zich op den duur bij voortzetting van het huidig gebruik zou kunnen ontwikkelen als natuurgebied dan wel als bosgebied[8] (met en zonder recreatie) bij een daarop gericht beheer. Hierbij dient in het bijzonder aandacht te worden besteed aan mogelijke blijvend zichtbare gevolgen van het huidige militaire gebruik;
- met betrekking tot delen die nog niet in gebruik zijn als militair oefenterrein en die nog moeten worden aangekocht, kan worden volstaan met een beschrijving van de huidige toestand.

Het is van belang, dat goede informatie wordt gegeven over het zowel door Defensie als door andere instanties tot dusverre gevoerde beheer en onderhoud. Tevens zullen relevante ervaringen met onderhoud en beheer op andere oefenterreinen in Nederland beschreven kunnen worden. Hieruit zal afgeleid kunnen worden in hoeverre milieu-effecten van het huidige gebruik reversibel zijn. Dit levert vergelijkingsmateriaal op voor in te schatten (on)omkeerbare gevolgen van de inrichting en het gebruik van het gebied als COT en als EOT.

5.4 Alternatieven

De keuze van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven en varianten moet in het MER zorgvuldig worden gemotiveerd; zij moeten duidelijk aan het doel van de activiteit worden gerelateerd. De alternatieven zullen wat betreft diepgang en detaillering vergelijkbaar moeten zijn. In het MER moet worden aangegeven hoe en in welke mate het gestelde doel van het voornemen kan worden bereikt met behulp van ieder in beschouwing genomen alternatief. De alternatieven kunnen aan de hand van locatie- en inrichtingsaspecten worden uitgewerkt. Bij het formuleren en uitwerken van de alternatieven moet, indien mogelijk, rekening

8 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 4.

worden gehouden met eventuele te verwachten ontwikkelingen in de oefen-technische behoefte (zie ook par. 4.1).

Locatie-aspecten:

Gezien het SMT is de ligging van het COT en het EOT "exact" bepaald. Dat wil zeggen dat van alternatieve locaties geen sprake is. Locatie-aspecten kunnen echter wel betrekking hebben op de inpassing van bepaalde onderdelen in het terrein.

In dit verband dient ook de wijziging van de begrenzing ten opzichte van het SMT aan de orde te komen. Uit de startnotitie blijkt dat deze wijziging heeft plaatsgevonden teneinde de natuurwaarden in het zuidwestelijk gedeelte van het COT te ontzien. Het MER dient een beschrijving te geven van het proces op grond waarvan tot deze wijziging is besloten en van de criteria die daarbij zijn gehanteerd.

Het is de Commissie gebleken dat nog andere mogelijkheden in de begrenzing ter discussie zijn (grensverleggingen in het noorden en het zuiden, die echter niet zijn voorzien in het streekplan Midden- en Oost Brabant en het Uitwerkingsplan Militaire Terreinen. Het MER zal hieraan aandacht moeten besteden[9].

Daarnaast dient het MER aandacht te besteden aan de tracékeuze voor de om te leggen Wintelresedijk[10] en aan mogelijk resterende gebruiksmogelijkheden voor de Wintelresedijk na inpassing in het COT, voorzover de initiatiefnemer dit kan bepalen. De Commissie is zich er van bewust dat de uiteindelijke keuze voor de omlegging buiten het studiegebied, niet door de initiatiefnemer zal worden gemaakt.

Mogelijke oplossingen voor omleiding, naast de reeds in onderzoek zijnde varianten, zijn[11]:

- . de dijk als fietspad te laten bestaan;
- . omleiding in westelijke richting ten zuiden van het volgens het streekplan af te stoten gebied, daarbij grotendeels gebruikmakend van bestaande wegen, via Oostelbeers;
- . omlegging (eventueel als fietspad) in oostelijke richting langs de legerplaats via de Oirschotse/Eindhovense dijk of via de Lansard.

Inrichtingsaspecten[12]:

De inrichtingsalternatieven hebben betrekking op de verdeling, de ligging, de grootte en de precieze inrichting van de hoofdelementen en overgangsgebieden. Daarbij zal in ieder geval aandacht moeten worden geschonken aan de volgende punten bij zowel het COT als het EOT:

- de ligging en omvang van het vrije terreingedeelte mede in verband met de gevoeligheid voor verstuiwing;

9 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 4, 5, 7, 11, 13.

10 Zie het advies van de diensten die ressorteren onder de Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant, bijlage 4, reactie nr. 2. Zie ook reacties o.a. nrs. 3, 7, 9, 11, 14.

11 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 1.

12 Zie hiervoor ook bijlage 4, inspraakreacties nrs. 1, 7, 8, 13, 18.

- de ligging, het aantal en de afmetingen van de zandbanen van het banenstelsel;
- de ligging van de verzamelgebieden en de daarin gesitueerde bivakplaatsen en de ontwateringseisen die daaraan worden gesteld;
- de tracékeuze voor een rondbaan en het al dan niet of gedeeltelijk aanleggen van randzones langs deze banen en de inpassing en inrichting van deze zones;
- de locatie en de inrichting van de toegangen tot het terrein met verharde los- en laadplaatsen en de mogelijke inrichting van een spuitplaats;
- de locatie, de omvang en de inrichting van de beboste terreinen voor uitgangsstelling-/afwachtingsgebieden;
- de locatie en inrichting van de overgangszones tussen de hoofdelementen;
- indien na (her)inrichting van het gebied netto een even groot areaal bosgebied is gekapt als er is bijgeplant, dan betekent dit toch een vergroting van het areaal dat potentieel erosie-gevoelig is; dit omdat in het ontboste deel de humusrijke bovenlaag zal worden aangetast en op den duur zal verdwijnen; hierdoor wordt de erosie-gevoeligheid vergroot en neemt het waterbergend vermogen van de grond af[13];
- de landschappelijke afwerking van de verschillende hoofdelementen en overgangsgebieden uit oefentechnisch oogpunt; met name gaat het om de visueel-ruimtelijke structuur van en de samenhangen tussen de verschillende inrichtings- en gebruikselementen en de omgeving;
- nadere aanduiding van terreingedeelten ten behoeve van natuur en recreatie;
- het al of niet inrichten van vaste (bij)tank-punten.

Bij de nadere uitwerking van de inrichtingsalternatieven dient aandacht te worden besteed aan de volgende (milieu)aspecten:

- ruimtebeslag van het gehele oefenterrein en van onderdelen daarvan, met name het vrije terreingedeelte (free for all);
- de ingreep in de waterhuishouding;
- de aantasting van geomorfologisch en archeologisch waardevolle terreinen en landschapselementen;
- de bodemverstoring door vergraving, berijding en betreding en het voorkomen van water-erosie en verstuiving;
- de bodemverontreiniging door b.v. lekkages en afval als gevolg van militair en recreatief gebruik;
- de versnippering, barrière-werking en biotoopverkleining;
- de aantasting/verwijdering van waardevolle vegetaties en aantasting van de bestaansvoorwaarden voor de fauna, met name vogels, zoogdieren, reptielen en amfibieën;
- de visuele aspecten van het landschap;
- eventuele geluidoverlast;
- vormen van recreatief medegebruik (intensief/extensief).

13 Zie Onderzoek naar de effecten van militaire oefeningen op bodem, vegetatie en fauna, rapporten 8 en 9.

5.5 Nadere milieu-beschermende maatregelen

De nadelige milieu-effecten die bij de inrichting en het gebruik van het terrein kunnen optreden, dienen in het MER te worden beschreven. Daarnaast moet worden nagegaan welke mogelijke maatregelen genomen kunnen worden om deze milieu-effecten tegen te gaan of te verminderen. Vooral die effecten, die niet of nagenoeg niet-omkeerbaar zijn, verdienen daarbij de aandacht.

Het is van groot belang, dat milieu-beschermende maatregelen zich vooral richten op de samenhangen, die er bestaan tussen de verschillende milieu-aspecten. Dit met het oog op de dikwijls bijzondere natuurwetenschappelijke of ecologische betekenis die gehecht kan worden aan dergelijke relaties. Te denken valt hier bijvoorbeeld aan de relaties tussen het grondwater, het reliëf, een ongestoord bodemprofiel en de vegetatie.

Onderzocht dient onder andere te worden of door maatregelen aan de geluidbronnen en/of door maatregelen in het terrein reductie van de geluidemissie is te realiseren. Ook valt te denken aan het creëren van bufferzones[14].

Ook dient aandacht te worden besteed aan de organisatie van calamiteitenbestrijding (b.v. bosbranden).

5.6 Het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast

Het zogeheten meest milieu-vriendelijke alternatief dient volgens artikel 41j, lid 3 van de Wabm in ieder geval in het MER te worden beschreven.

In de startnotitie heeft de initiatiefnemer te kennen gegeven varianten te willen onderzoeken waarbij wordt uitgegaan van de landschappelijk-ecologische structuur. Voor een uitwerking van deze intentie kunnen de volgende randvoorwaarden en criteria worden gehanteerd, waarbij dan één van de in de startnotitie beschreven varianten dan wel een toe te voegen variant als meest milieuvriendelijk zal kunnen worden beoordeeld;

- met de aanwezige milieu- en natuurwaarden in het gebied en de directe omgeving wordt zoveel mogelijk rekening gehouden;
- bij de inrichting van de terreinen worden de activiteiten waar mogelijk zodanig gesitueerd, dat rekening wordt gehouden met de eisen aan en de toestand van de abiotische factoren (bijvoorbeeld grondwaterstand, ontwatering en begroeiing);
- een optimale landschappelijke en ecologische structuur die samengaat met een maximale inzet van milieubeschermende maatregelen.

Meer in het bijzonder kunnen deze uitgangspunten als volgt worden uitgewerkt:

14 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 3, 6, 9.

- de als waardevol aan te merken Straatsche Heide wordt zoveel mogelijk ontzien[15];
- waar het terrein extra ontwaterd zal moeten worden als gevolg van een ondiep voorkomende schijngrondwaterspiegel kunnen de voor- en nadelen van perforatie van de leemlaag tegen elkaar worden afgewogen[16];
- zoveel mogelijk ontzien van de nog bestaande gedeelten met natuurlijke bodemgesteldheid en reliëf;
- zoveel mogelijk ontzien van gedeelten waarvan de begroeiing zich reeds langere tijd op natuurlijke wijze heeft kunnen ontwikkelen;
- het creëren van een ruimtelijke structuur waarbij enerzijds de bosgedeelten een samenhangend geheel vormen, maar waar anderzijds ook verbindingen zijn tussen de open terreingedeelten;
- het creëren van een aantal voldoende grote en bereikbare rustgebieden voor de fauna. Deze kunnen ook gedeeltelijk buiten het eigenlijke oefenterrein liggen.

De Commissie merkt in dit verband nog op dat, mits geen (als nadelig op te vatten) effecten buiten het beheersgebied optreden, er vanuit oogpunt van natuurwaarden in beginsel geen bezwaren zijn tegen een beperkte oppervlakte stuivend terrein.

6. TE NEMEN EN EERDER GENOMEN BESLUITEN

Het MER bevat ten minste: *een aanduiding van de besluiten bij de voorbereiding waarvan het milieu-effectrapport wordt gemaakt en een overzicht van de eerder genomen besluiten van overheidsorganen, die betrekking hebben op de voorgenomen activiteit en de beschreven alternatieven* (art. 41j, lid 1 sub c van de Wabm).

In het MER wordt vermeld ten behoeve van welk besluit het MER wordt opgesteld en dienstig kan zijn en door wie of welke overheidsinstanties dit besluit zal worden genomen. Tevens wordt beschreven volgens welke procedure (met eventuele coördinatie met de eveneens te nemen besluiten in de sfeer van de ruimtelijke ordening) en tijdsplan dit geschiedt en welke adviesorganen en -instanties daarbij formeel of in formeel betrokken zijn. Voorts dient te worden vermeld welke terzake doende overheidsbesluiten reeds zijn genomen en welke openbaar gemaakte beleidsvoornemens beperkingen kunnen opleggen of randvoorwaarden stellen aan de betreffende besluiten waarvoor het MER wordt opgesteld, dit onder vermelding van de status van deze besluiten (hardheid; hoe lang geleden genomen). Evenzeer dient te worden aan gegeven, welke besluiten in een

15 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 4.

16 Voor gegevens over de leemlaag wordt verwezen naar Stibokarapport nr. 1955.

later stadium nog zullen (moeten) worden genomen om het project ten uitvoer te kunnen brengen.

Om te kunnen bepalen welke randvoorwaarden gelden voor het te nemen besluit moet in het MER aandacht worden besteed aan ten minste de volgende beleidsvoornemens en -documenten:

- Wet Geluidhinder
- Boswet
- Structuurschema Militaire Terreinen (deel e, 1985)
- Structuurschema voor de Drink- en Industrierwatervoorziening
- Structuurschema Natuur- en Landschapsbehoud
- Structuurschema Openluchtrecreatie
- Nota Landelijke Gebieden
- Meerjarenplan Bosbouw
- Streekplan Midden-en Oost Brabant (partiële herziening 1985)
- Uitwerkingsplan Militaire Terreinen van de provincie Noord-Brabant
- Aanwijzing van (potentiële) stiltegebieden door de provincie Noord-Brabant
- Provinciale ontgrondingenverordening
- Bestemmingsplannen van de gemeenten
 - . Oirschot
 - . Oost-, West-, en Middelbeers
 - . Vessem
 - . Veldhoven
 - . Best

Voor wat betreft het streekplan en het hierop gebaseerde Uitwerkingsplan Militaire Terreinen, wijst de Commissie voor de volledigheid nogmaals op de diverse inspraakreacties, waarin wordt gewezen op het feit dat de in de startnotitie voorgestelde begrenzingen in strijd zijn met het Uitwerkingsplan Militaire Terreinen[17]. Het MER zal moeten aangeven, waarom van de hierin aangegeven begrenzingen is afgeweken.

7 BESTAANDE TOESTAND VAN HET MILIEU EN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELING VAN DAT MILIEU

Het MER bevat ten minste: *een beschrijving van de bestaande toestand van het milieu, voorzover de voorgenomen activiteit of de beschreven alternatieven daarvoor gevolgen kunnen hebben, alsmede van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien die activiteit noch de alternatieven worden ondernomen* (art. 41j, lid 1, sub d van de Wabm).

17 Zie voetnoot 8.

7.1 Algemeen

De bestaande toestand van het milieu in het studiegebied dient in het MER te worden beschreven voor zover dat van belang is voor de voorspelling van de gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en de alternatieven/varianten. Deze beschrijving moet inzicht kunnen verschaffen in de gevolgen die zouden kunnen optreden en in hoe deze kunnen worden vermeden of, als dat niet mogelijk is, kunnen worden beperkt. De beschrijving van de bestaande toestand van het milieu en van de te verwachten ontwikkeling van dat milieu, indien de activiteit niet zou worden ondernomen, dient als referentiekader voor de beschrijving van de gevolgen voor het milieu en de onderlinge vergelijking van de alternatieven. Daarbij dient rekening te worden gehouden met eventuele na-ijlings-effecten van voltooide of lopende ingrepen in het studiegebied.

In het algemeen kan worden gesteld dat de omvang van het studiegebied wordt bepaald door de redelijkerwijs te verwachten reikwijdte van de effecten. Per milieu-aspect kan de omvang van het beïnvloedingsgebied verschillen.

Onzekerheden bij deze beschrijving dienen duidelijk te worden aangegeven. Het verdient aanbeveling de beschrijving op te bouwen aan de hand van een aantal milieu-omstandigheden en de veranderingen daarin. Aan de hand daarvan kan ook de toekomstige ontwikkeling van het milieu systematisch worden gevolgd.

De Commissie vraagt in het MER voor de volgende aspecten van het studiegebied de aandacht:

7.2 Abiotische factoren: (geo)hydrologie, geomorfologie en bodem

- geomorfologische gesteldheid, bodemgesteldheid;
- geohydrologische gesteldheid: geohydrologische schematisatie van de bodem en de ondergrond naar goed en slecht waterdoorlatende lagen, grondwaterisohypsen voor elk der relevante watervoerende lagen, grondwatertrappen, grondwaterkwaliteit, grondwaterstromingspatronen, halfvennen en vennen;
- bestaande en geplande winpunten (ten minste moet aandacht worden besteed aan waterwingebieden Son (27), Oirschot (28) en Vessem (29)[18] met de grenzen van de beschermingszones en invloedsgebieden; hierbij moet rekening worden gehouden met eventuele voorkeursbanen waarin het grondwater aanzienlijk sneller kan stromen dan gemiddeld; in een tabel kunnen de diepten waarop het grondwater wordt onttrokken op de verschillende winplaatsen, worden aangegeven;
- andere grondwaterwinpunten zoals particuliere onttrekkingen (industrie) en landbouw;
- relatie tussen het oppervlaktewater in het studiegebied en dat van de omgeving, met name kwetsbare gebieden zoals het natuurgebied Rouwven;

18 Zie het streekplan Noord-Brabant, Uitwerkingsplan Waterwingebieden.

- ontwikkelingspotenties: de gesteldheid van het milieu als uitgangspunt voor mogelijke vergroting van de natuurlijke rijkdom (macro- en microgradiënten in bodem en grondwater, landschapsecologische samenhangen).

7.3 Biotische factoren

7.3.1 Flora en vegetatie

Het voorkomen en de verspreiding van plantesoorten en vegetatietypen. In het bijzonder wordt hier gedacht aan indicatorsoorten voor milieucodities en levensgemeenschappen, zoals stikstof-indicerende soorten en bijzondere, zeldzame en/of bedreigde soorten en vegetatietypen en de vitaliteit van de belangrijkste houtopstanden.

7.3.2 Fauna

- soorten en aantallen van vogels, zoogdieren, reptielen, amfibieën en eventuele bedreigde vertegenwoordigers uit bepaalde insectengroepen (vlinders, loopkevers); aandacht voor indicatorsoorten voor milieucodities en levensgemeenschappen; de betekenis van deze soorten uit een oogpunt van natuurbehoud;
- functies van het gebied voor de verschillende fauna-elementen en de biologisch-ecologische relaties met de directe of verder verwijderde omgeving (fourageer-, rust-, broed-, doortrek- en/of overwinteringsgebied); hierbij ware ook aandacht te besteden aan de ecologische betekenis van nagenoeg onbegroeid terrein (stuifzand).

7.4 Bodemgebruik

Een beschrijving van de functies die de verschillende delen van het studiegebied op het moment vervullen ten aanzien van militaire doeleinden, natuurbehoud, bosbouw, recreatie, verkeer, wonen.

7.5 Landschap

Een beschrijving van visueel-ruimtelijke, archeologische en cultuurhistorische kenmerken, relaties daartussen, dynamiek in de tijd.

7.6 Archeologie en historisch-geografische kenmerken

- beschrijving van aanwezige archeologisch waardevolle objecten (meldingsgebieden, vindplaatsen);
- historisch geografische aspecten: verkavelingspatronen, infrastructuur; historische bodemgebruiksvormen, historisch-landschapelijke en -ecologische samengangen).

7.7 Geluid

Huidige geluidbelasting in en rondom het studiegebied, bijvoorbeeld ten aanzien van de aangrenzende camping.

Het is van belang het kaartmateriaal bij de beschrijving van de bestaande toestand van het milieu te presenteren op een, afhankelijk van

het aspect dat wordt bekeken, voldoende gedetailleerde schaal, en gebruik te maken van recente gegevens. Voor een aantal aspecten zijn dergelijke gegevens nog niet beschikbaar. Met name voor wat betreft de avifauna beveelt de Commissie aan om de in 1980 uitgevoerde inventarisatie bij te stellen, met speciale aandacht voor een aantal soorten die specifiek zijn voor open en halfopen zandige en heide-terreinen, waarbij dan ook de invloed van bestaande activiteiten op het broedsucces van die soorten dient te worden betrokken.

8. BESCHRIJVING VAN DE GEVOLGEN VOOR HET MILIEU

Het MER bevat ten minste: *een beschrijving van de gevolgen voor het milieu, die de voorgenomen activiteit, onderscheidenlijk de beschreven alternatieven kunnen hebben, alsmede van de wijze waarop deze gevolgen zijn bepaald en beschreven* (art. 41j, lid 1 sub e van de Wabm).

8.1 Algemeen

Bij de beschrijving van de gevolgen voor het milieu dient er rekening mee te worden gehouden, dat zij tijdelijk of permanent van aard kunnen zijn of zelfs pas op langere termijn geleidelijk waarneembaar kunnen worden. Ook dient onderscheid te worden gemaakt naar het optreden van effecten als gevolg van de inrichting van het terrein en effecten als gevolg van het gebruik en het beheer van het terrein. De te verwachten gevolgen voor het milieu zullen zo veel mogelijk in hun onderlinge samenhang moeten worden beschouwd. De gevolgen van medegebruik van het terrein voor intensieve en extensieve openlucht recreatie kunnen waar mogelijk apart worden vermeld.

De Commissie acht de gevolgen van de uitvoering van het voornemen het meest ingrijpend bij de aspecten bodem, vegetatie en fauna.

Alleen als belangrijke verschillen tussen de alternatieven en varianten worden verwacht, moeten de effecten per afzonderlijk alternatief/-variant worden beschreven. Bij geringe verschillen kan worden volstaan met een aanduiding daarvan.

In het MER zullen de gebruikte voorspellingsmethoden en -modellen moeten worden beschreven met de mate van betrouwbaarheid die aan deze methoden en modellen kan worden toegekend. Tevens zal een indicatie behoren te worden gegeven van de variatie in de voorspellingsresultaten die kan worden verwacht als gevolg van onzekerheden en onnauwkeurigheden in de methoden en modellen. Bij onzekerheid over het optreden van effecten moet worden uitgegaan van de slechtst denkbare situatie.

In dit verband wijst de Commissie op de reeks Voorspellingsmethoden m.e.r., die in opdracht van de ministeries van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer en van Landbouw en Visserij is samengesteld.

Hieronder is aangegeven welke punten in het MER aan de orde dienen te komen.

8.2 Abiotische factoren: (geo)hydrologie, geomorfologie en bodem

- de effecten van de voorgenomen activiteit op grootte en richting van de diepe en ondiepe grondwaterstromingen;
- te verwachten toekomstige vervuillingsbronnen van het grondwater (eutrofiëring vanuit bivakplaatsen etc.);
- mate waarin natuurlijke terreinvormen en bodemgesteldheid door de inrichting en het gebruik worden aangetast;
- effecten van een eventuele extra ontwatering in bepaalde deelgebieden (bijvoorbeeld het westelijk verzamelgebied van het COT) op het regime van oppervlaktewater en grondwater [19]. Naast een beschrijving van de effecten binnen het studiegebied zullen vooral de effecten op de omgeving moeten worden beschreven. Hierbij gaat het met name om de zuidkant van het gebied, bijvoorbeeld het natuurgebied Rouwven; de effecten zullen ook in relatie met de wijze van ontwatering zoals drainage of perforatie van de leemlaag, in beschouwing moeten worden genomen;
- erosie (door wind en door over de oppervlakte afstromend regenwater), ontbossing en aantasting van de humeuze bovenlaag, plasvorming (door verdichting, korstvorming en de aanwezigheid van een leemlaag);
- de kans op grondwaterverontreiniging (bijvoorbeeld als gevolg van het morsen of weglekken van een beduidende hoeveelheid dieselolie); dit met het oog op de omliggende waterwingebieden Vessem, Son en Oirschot.

8.3 Biotische factoren

8.3.1 Vegetatie

- potenties voor natuurontwikkeling die door de voorgenomen inrichtingsmaatregelen of gebruiksactiviteiten verloren gaan en die worden gecreëerd;
- beheersmaatregelen die met het oog op het militair gebruik voor het toekomstige COT en EOT worden overwogen (bijvoorbeeld tegengaan van bosopslag of het vastleggen van stuivend zand); beheersmaatregelen die met het oog op natuur- en landschapsbeheer worden overwogen;
- perspectieven ten aanzien van de vitaliteit van de begroeiing; dit in verband met de samenhang met de mogelijke cumulatie van diverse vormen van lokale luchtverontreiniging.

8.3.2 Fauna

- mate waarin biotoopverlies optreedt, voor welke diersoorten (vogels, zoogdieren, reptielen, enz.), daarbij ook in aanmerking nemend de effecten van de aantasting van de voedselbronnen;
- beheersmaatregelen in algemene zin, die ten behoeve van de fauna worden overwogen;

19 Extra ontwatering ligt hier in de rede, gelet op de ondiepe grondwaterstanden die de Stiboka hier heeft gemeten (rapport nr. 1955).

- mate waarin het gewijzigde terreingebruik, na de inrichting, de fauna beïnvloedt. Te denken valt aan rustverstoring door geluid en bewegingen, aan negatieve effecten op het broedsucces van vogels, e.d.;
- de te verwachten aantasting van van de ecologische relaties binnen het studiegebied en in een ruimere omgeving. Te denken valt hierbij aan de relaties van broedgebieden met fourageergebieden en de relaties als overnachtingsgebieden en fourageergebieden;
- een samenvattende evaluatie van de te verwachten veranderingen in de betekenis van het studiegebied uit een oogpunt van natuurbehoud.

8.4 Landschap

- de landschappelijke veranderingen die het gebied zal ondergaan door het inpassen van tal van specifieke, op doorlopend militair gebruik gerichte, voorzieningen (het vrije terreingedeelte, banenstelsel, rondweg, bivak- en opstelplaatsen, los- en laadplaatsen);
- mate waarin dit met een landschapsplan tot een visueel-ruimtelijke samenhang kan worden gebracht.

8.5 Archeologie en historische geografie

Mate waarin en wijze waarop de inrichting van het oefenterrein en het gebruik daarvan verlies of aantasting tot gevolg zal kunnen hebben van cultuurhistorische (w.o. archeologische en historisch geografische) waardevolle objecten, vindplaatsen en structuren. Zijn effectbeperkende maatregelen zoals restauratie en consolidatie mogelijk, als plaatsen of structuren met een cultuurhistorische betekenis niet buiten de te beïnvloeden deelgebieden kunnen blijven?

8.6 Geluid en trillingen

Zowel voor de bestaande situatie (zie paragraaf 5) als voor elk van de te onderzoeken alternatieven voor de voorgenomen activiteit dient de geluidbelasting in en om het oefenterrein te worden vastgesteld.

De geluidbelasting dient afzonderlijk te worden vastgesteld voor geluid ten gevolge van:

- a) alle militaire activiteiten in het oefenterrein, met uitzondering van de onder b) genoemde bronnen;
- b) de impulsbronnen, hieronder dient te worden verstaan het gebruik van explosieven in de meest uitgebreide zin, waaronder schieten.

Voor de bepaling van de geluidbelasting dient te worden uitgegaan van het oefenschema, COT, EOT en OOT gebruik, op jaarbasis. Hieruit dienen die dag- (07.00 uur tot 19.00 uur), avond- (19.00 uur tot 23.00 uur) en nachtsituaties (23.00 uur tot 07.00 uur) te worden gekozen, die maatgevend zijn voor een duidelijk beeld van het gemiddelde militaire gebruik van het oefenterrein. Van vorengenoemde gebruikssituaties dient de geluidbelasting te worden bepaald voor het oefenterrein zelf en een ruim gebied daaromheen.

De geluidbelasting dient te worden bepaald volgens de voor dergelijke geluidsbronnen meest gebruikelijke methode.

De geluidcontouren dienen voor de verschillende situaties en alternatieven op zodanige wijze te worden vastgelegd, dat een goede onderlinge vergelijking mogelijk is. Contouren vast te stellen met 5 dB (A) verschil.

Met behulp van de aldus verzamelde geluidgegevens dient, voor zover dat tenminste mogelijk is, aan de hand van de op het moment van het onderzoek beschikbare literatuur te worden nagegaan waar en in welke mate men in de omgeving van het terrein hinder zal ondervinden van het geluid en waar en in welke mate de fauna in en om het terrein zal worden verstoord door het geluid[20].

Voorts dient te worden nagegaan of door de activiteiten op het terrein bodemtrillingen kunnen worden opgewekt, waardoor verstoring van mens en dier of schade aan gebouwen e.d. kan ontstaan. Het is begrijpelijk dat een dergelijke onderzoek slechts indicatief kan zijn.

Tenslotte dient zo mogelijk een visie te worden gegeven op de te verwachten geluidproductie van recreatieve activiteiten (modelvliegen, motorcross, terreinrijden, kleiduiven schieten, hondensport enz.) op het terrein en de daarvan te verwachten verstoring van de fauna en de extensieve recreatieve activiteiten op het terrein, alsmede de erdoor veroorzaakte hinder in de omgeving van het terrein. Aangegeven dient te worden of men mogelijkheden ziet om deze verstoring van de rust te voorkomen of tot een minimum te beperken, en zo ja welke deze mogelijkheden zijn.

8.7 Overige en indirecte gevolgen en gevolgen van secundaire activiteiten

- effecten die ontstaan als gevolg van verkeerskundige maatregelen, bijvoorbeeld door het afsluiten van bepaalde openbare wegen en/of het aanleggen van nieuwe wegen (onder andere de omlegging van de Wintelresedijk);
- cumulatieve en synergistische effecten die kunnen worden verwacht vanwege het meervoudig gebruik van het terrein;
- indirecte en secundaire effecten die kunnen optreden, bijvoorbeeld vanwege mogelijke hinder door de aan- en afvoer van oefenende eenheden en het lossen en laden van materieel, de verkeersveiligheid. Eventuele maatregelen die deze effecten kunnen tegengaan of voorkomen[21];
- mate waarin de inrichting van het COT en het EOT van invloed kan zijn op het agrarisch en recreatief gebruik van het particuliere grondbezit in de omgeving van het gebied[22];
- eventuele stof- en stuifhinder op en in de omgeving van het COT en het EOT voor burgerbewoners, recreanten en passanten[23];
- mate waarin de inrichting, het gebruik en het beheer van invloed kun-

20 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 3, 8, 9, 10.

21 Zie bijlage 4, inspraakreactie nr. 12.

22 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 8, 17.

23 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 2, 8, 9, 10.

- nen zijn op de huidige recreatieve belevingswaarde[24];
- effecten op de leefbaarheid in de omgeving, voor zover te objectiveren. Dit onder andere in verband met richtoefeningen, die aan de rand van het oefenterrein zullen worden gehouden[25].

9. VERGELIJKING VAN DE TE VERWACHTEN ONTWIKKELINGEN VAN HET MILIEU MET DE BESCHREVEN GEVOLGEN VOOR HET MILIEU VAN ELK VAN DE IN BESCHOUWING GENOMEN ALTERNATIEVEN

Een MER bevat ten minste: een vergelijking van de ingevolge onderdeel d beschreven te verwachten ontwikkeling van het milieu met de beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit, alsmede met de beschreven gevolgen voor het milieu van elk der in beschouwing genomen alternatieven (art. 41j, lid 1, sub f van de Wabm).

De alternatieven en varianten moeten, althans wat hun milieu-aspecten betreft, worden vergeleken, met als referentiekader de ontwikkeling van de bestaande toestand van het milieu zonder uitvoering van de activiteit. De normen en streefwaarden van het milieubeleid moeten een referentie vormen in deze vergelijking.

Presentatie van de milieugevolgen van de verschillende aspecten van de onderscheiden alternatieven in een tabel biedt een goede basis voor een onderlinge vergelijking van de alternatieven.

Een benadering per aspect en per alternatief is daarbij te prefereren.

Andere aandachtspunten bij dit onderdeel van het MER kunnen zijn:

- een beschrijving van de mate waarin de initiatiefnemer bij elk van de alternatieven denkt zijn doelstelling te kunnen verwezenlijken en de effecten hiervan op recreatief medegebruik;
- een beschouwing over de positieve en negatieve gevolgen van ieder alternatief en de daarbij in het geding zijnde belangen;
- een voorkeursvolgorde van de alternatieven per milieu-aspect, waarbij afweging van ongelijksoortige milieu-aspecten dient te worden vermeden.

Op grond van de Wabm is de initiatiefnemer niet verplicht om in het MER kostenaspecten naar voren te laten komen. Desalniettemin zou een globale kostenvergelijking van de beschreven alternatieven in het MER kunnen worden opgenomen.

24 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 3, 6.

25 Zie bijlage 4, inspraakreacties nrs. 9, 10, 13.

10. OVERZICHT VAN LEEMTEN IN KENNIS EN INFORMATIE

Een MER bevat ten minste: *een overzicht van de leemten in de onder sub d en e bedoelde beschrijvingen ten gevolge van het ontbreken van de benodigde gegevens* (art. 41j, lid 1, sub g van de Wabm).

In het MER moet worden aangegeven welke van de gevraagde informatie niet kan worden geleverd en waardoor dit wordt veroorzaakt. Ook de betekenis van deze leemten voor de besluitvorming moet worden aangegeven. Daarnaast kunnen worden vermeld:

- onzekerheden en onnauwkeurigheden in de voorspellingsmethoden en in gebruikte gegevens (b.v. inventarisaties en karteringen);
- gebrek aan bruikbare voorspellingsmethoden;
- andere kwalitatieve en kwantitatieve onzekerheden met betrekking tot milieugevolgen op korte en langere termijn.

De vastgestelde leemten in kennis en informatie kunnen worden gezien als onderwerpen van voortgaande studie en behoren mede te worden betrokken bij een (door het bevoegd gezag) op te stellen evaluatieprogramma van de daadwerkelijk optredende gevolgen voor het milieu. Deze nazorg die eveneens onderdeel vormt van m.e.r., dient betrekking te hebben op de doelgerichtheid van de getroffen voorzieningen en effectbeperkende maatregelen. Het MER kan al een idee geven wie het evaluatie-programma zal gaan uitvoeren en hoe zal worden gereageerd als aan bepaalde milieurandvoorwaarden en milieu-kwaliteitseisen niet kan worden voldaan.

11. SAMENVATTING VAN HET MER

Een MER bevat ten minste: *een samenvatting die aan een algemeen publiek voldoende inzicht geeft voor de beoordeling van het milieu-effectrapport en van de daarin beschreven gevolgen voor het milieu van de voorgenomen activiteit en van de beschreven alternatieven* (art. 41j, lid 1, sub h van de Wabm).

In de samenvatting van het MER of van het ontwerp-inrichtingsplan als het MER daarin is opgenomen, zal kort en overzichtelijk de kern van de belangrijkste onderdelen van het MER moeten worden weergegeven:

- motivering van het doel en het belang van het voornemen;
- keuze en motivering van de redelijkerwijs in beschouwing te nemen alternatieven, waaronder het alternatief waarbij de beste bestaande mogelijkheden ter bescherming van het milieu worden toegepast;
- de besluitvorming waarvoor het MER dient en eerdere besluiten die beperkingen kunnen opleggen aan het voornemen;
- beschrijving van de Ausgangssituatie van het milieu (mede ten behoeve van de evaluatie achteraf);
- een beknopte en zo objectief mogelijke beschrijving van de voorspelde effecten van de verschillende alternatieven;
- een vergelijkende beoordeling van de alternatieven tegen de achtergrond van normen en uitgangspunten van het milieubeleid.

Bijlagen
bij het advies voor richtlijnen
voor de inhoud van het milieu-effectrapport
COT Oirschot/EOT Oirschotse Heide

(bijlagen 1 tot en met 4)

OPENBARE BEKENDMAKING START M.E.R.-PROCEDURE IN
STAATSCOURANT NR. 50 VAN VRIJDAG 10 MAART 1989

MINISTERIE VAN DEFENSIE

**Milieu-effectrapport voor inrichting
compagnies oefenterrein Oirschot en
eenheidsoefenterrein Oirschotse Heide**

In het Structuurschema militaire terreinen is de behoefte aangegeven voor, onder meer, militaire oefenterreinen. Met de parlementaire behandeling van het structuurschema zijn de lokaties van de oefenterreinen inmiddels bepaald.

Op de Oirschotse heide zullen een compagnies oefenterrein (COT) en een eenheids-oefenterrein (EOT) worden ingericht (resp. ten zuiden en ten noorden van de Oirschotse Dijk). Voor de inrichting van de oefenterreinen moet een milieu-effectrapport (MER) worden opgesteld. De Directie Zuid-West Nederland van de dienst Gebouwen, Werken en Terreinen van het Ministerie van Defensie, zal in samenwerking met provincies en gemeenten, aan de hand van dit milieu-effectrapport inrichtingsplannen opstellen.

Voordat het milieu-effectrapport wordt opgesteld, zal de staatssecretaris van Defensie richtlijnen vaststellen waaraan het rapport moet voldoen. Dit zal pas gebeuren nadat een commissie van deskundigen hierover heeft geadviseerd en nadat een ieder de gelegenheid heeft gehad opmerkingen te maken over hetgeen in het rapport aan de orde moet komen. Het Ministerie van Defensie heeft een startnotitie opgesteld waarin de plannen nader worden toegelicht.

Eventuele reacties dienen voor 10 april 1989 schriftelijk te zijn ingediend bij het Ministerie van Defensie, bureau CROMD, t.a.v. Inspraak m.e.r. COT-Oirschot/EOT-Oirschotse Heide, Postbus 20701, 2500 ES Den Haag.

Op 14 maart 1989 zal er in het Gemeentehuis van Oirschot, Deken Frankenstraat 3, om 20.00 uur een informatieavond worden gehouden.

Van 10 maart tot 10 april 1989 zal de startnotitie Oirschot, waarin het voornemen tot inrichting van de oefenterreinen is verwoord, tijdens kantooruren ter inzage liggen bij:

- Defensievoorlichtingscentrum, Korte Houtstraat 21, Den Haag;
- het provinciehuis te Den Bosch;
- het gemeentehuis van Oirschot;
- het gemeentehuis van Oost- en Middelbeers;
- het gemeentehuis van Vessem c.a.;
- het gemeentehuis van Best;
- het gemeentehuis van Veldhoven.

De startnotitie kan worden aangevraagd bij bureau CROMD, Postbus 20701, 2500 ES Den Haag of telefonisch 070-188182.

VERZOEK OM ADVIES

Postbus 20701
2500 ES 's-Gravenhage

 Commissie voor de milieu-effectrapportage	
Ingekomen:	10 maart 1989
Nr.	298-89 Ro/Cb/Pres
Doel:	221-26

Voorzitter van de Commissie
voor de Milieu-effectrapportage
Dr. H. Cohen
Postbus 2345
3500 GH Utrecht

Uw Brief

Uw Kenmerk

Ons nummer
MG89/1790

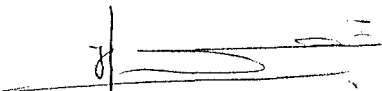
Datum
10 MAART 1989

Onderwerp
Startnotitie mer
COT/EOT Oirschot

Hierbij doe ik u toekomen 7 exemplaren van de "Nota van toelichting op het voornemen" tot inrichting van het toekomstige compagniesoefenterrein Oirschot en het eenheidsoefenterrein Oirschotse Heide (de startnotitie) zoals ik die heb ontvangen op 27.02.89 van de Eerst aanwezend-Ingenieur Directeur van de Directie Zuid-West Nederland (DGWT). Ik verzoek u, conform artikel 41 Wet algemene bepalingen milieuhygiëne, mij te adviseren inzake het geven van richtlijnen voor het op te stellen milieu-effectrapport.

De publicatie van genoemd voornemen in de Staatscourant zal plaatsvinden op 10.03.89. Voorts zal het voornemen rond diezelfde datum in enkele locale nieuwsbladen worden bekendgemaakt. Tot 10.04.89 bestaat voor een ieder de mogelijkheid om in te spreken. Ter ondersteuning hiervan zal op 14 maart een voorlichtingsavond worden gehouden te Oirschot.

De Staatssecretaris van Defensie,

J. van HOUWELINGEN

Bijlagen
7

Bezoekadres
Kalvermarkt 38

Doorkiesnummer
188184

SAMENSTELLING VAN DE WERKGROEP VAN DE COMMISSIE
VOOR DE MILIEU-EFFECTRAPPORTAGE

De werkgroep van de Commissie voor de milieu-effectrapportage die het onderhavige advies voor richtlijnen voor de inhoud van het milieu-effectrapport inzake het COT en het EOT Oirschot heeft opgesteld, staat onder voorzitterschap van dr. H. Cohen.

In de werkgroep hebben voorts zitting:

- drs. J.A. van den Berg, wonende te Zeist
- ir. G. Gelderblom, wonende te Zoetermeer
- drs. J.L. Mulder, wonende te Heemskerk
- ir. W.A. Oosting, wonende te Leidschendam
- drs. J.H. Smittenberg, wonende te Irnsum

mr. E. van Rosmalen treedt op als secretaris van de werkgroep.

BIJLAGE 4

LIJST VAN INSPRAAKREACTIES

nr.	datum	Persoon of instantie	Datum van ontvangst Cie. m.e.r.

1.	080489	Directeur Landbouw, Natuur en Openluchtrecreatie in de provincie Noord-Brabant, Tilburg	140489
2.	070489	Stichting Vredesburo Eindhoven, Eindhoven	140489
3.	100489	H. en E. Mijs-v. Aaken	140489
4.	230389	Ministerie van Volkshuisvesting, Ruimtelijke Ordening en Milieubeheer, Den Haag	140489
5.	070489	Stichting Natuur en Milieu, Utrecht	140489
6.	080489	A.J.P. Soethout, Oostelbeers	140489
7.	070489	Stichting Brabantse Milieufederatie, Tilburg Inhoudelijke reactie ontvangen d.d. 17-04-89	140489
8.	300389	C. v/d Wetering-Vermeer, Veldhoven	140489
9.	050489	J.A.A. de Koning, Oostelbeers	140489
10.	050489	A.W.M. Smulders, Oostelbeers	140489
11.	060489	Staatstoezicht op de Volksgezondheid	140489
12.	070489	Gemeente Vessem, Vessem	140489
13.	040489	Gemeente Oost-, West- en Middelbeers	140489
14.	230389	Theo van de Loo, Oirschot	140489
15.	300389	J.M. Pijnenburg, Oirschot	140489
16.	050489	W.H.W. van de Sande, namens bewoners Oirschotse dijk, mede ondertekend door 20 personen	140489
17.	040489	Camping Dennenoord, Veldhoven	140489
18.	310389	G.A.J.M. van de Sande, manegehouder te Veld- hoven, mede ondertekend door 124 personen	140489
19.	060489	P. Prins, Helmond, voorzitter OTR-regionaal Zuid-Oost Brabant	140489
20.	?	P. Bressers, Liempde	190489